

Reactie Albeda

Ook Albeda hecht er grote waarde aan jongeren op te leiden voor een goede startpositie op de arbeidsmarkt en in de samenleving. Het is immers al lang bekend dat het behalen van een startkwalificatie – indien mogelijk- tot positieve effecten leidt, voor de jongere zelf en voor de maatschappij.

Het middel dat in dit wetsvoorstel wordt gekozen, het afdwingen van schoolgang bij kwetsbare jongeren door een boete te kunnen opleggen brengt dit doel niet dichterbij. Albeda is geen voorstander van verlenging van de kwalificatieplicht tot 21 jaar. Het belangrijkste voordeel dat genoemd wordt in de wetvoorstel is het hebben van een 'stok achter de deur' voor leerplichtambtenaren in de vorm van het opleggen van een boete. Uit onderzoek is echter gebleken dat positieve beloning veel effectiever is dan straffen.

Wat het negatieve effect van die 'stok achter de deur' is voor de jongeren en voor de scholen waar deze jongeren weer naar toe moeten worden geleid komt in het voorstel niet aan de orde.

In de memorie van toelichting staat dat gemeenten moeten zorgen voor passende en voldoende ondersteuning en begeleiding van jongeren die weer terug naar school gaan. Waar die uit bestaat, en hoe die wordt geboden wordt niet toegelicht. Ook wordt de verwachting uitgesproken dat de huidige bekostiging voor scholen toereikend is om de benodigde begeleiding en ondersteuning te kunnen bieden aan jongeren die teruggaan naar school. Waar deze verwachting op gestoeld is, staat niet vermeld.

Al jarenlang zoeken mbo scholen en gemeenten naar mogelijkheden om extra ondersteuning en hulpverlening voor in kwetsbare posities te regelen. Er zijn mooie voorbeelden van succesvolle aanpakken. Maar het zijn tijdelijke projecten en het vraagstuk van voldoende en **structurele** ondersteuning vanuit de gemeenten op de scholen is een van de taaie vraagstukken die nog niet is opgelost.

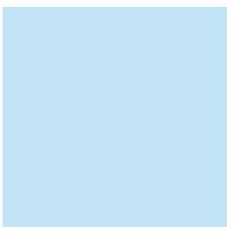
In de memorie van toelichting staat het effect van de invoering van de kwalificatieplicht naar 18 jaar. Het aantal jongeren tussen de 16 en 18 jaar dat zonder diploma van school gaat is inderdaad sterk afgenomen. In de toelichting staat niet vermeld dat er een aantal positieve stimuleringsmaatregelen zijn genomen voor deze groep. Dit waren de afschaffing van het lesgeld/collegegeld tot 18 jaar, gevolgd door het toekennen van een studenten OV kaart aan de groep 16-18 jarige mbo'ers. Daarmee zijn financiële belemmeringen voor de ouders van schoolgaande 16-18 jarigen weggenomen. En tot slot is aan de mbo scholen jaarlijks een bedrag toegekend - tijdelijke maatregel jongeren uit minima gezinnen zodat de mbo scholen deze studenten de verplichte leermiddelen (in bruikleen) kunnen verstrekken

In dit wetsvoorstel missen we positieve stimuleringsmaatregelen en komt men niet verder dan de dreiging met een eventuele boete.

Vraag1

Moet de verlengde kwalificatieplicht per gemeente of per RMC-regio worden aangevraagd en ingezet? Kunt u uw antwoord nader toelichten?

Wij zijn geen voorstander voor het verlengen van de kwalificatieplicht. Mocht het onverhoopt toch tot een uitbreiding komen van deze plicht dan kan een verlenging van de kwalificatieplicht alleen landelijk ingevoerd worden.

Een invoering per gemeente of regio zou tot rechtsongelijkheid leiden. In ROC's volgen studenten uit meerdere gemeenten en ook uit meerdere RMC gebieden onderwijs op eenzelfde locatie, zelfs in dezelfde klas. Verschillende sets van maatregelen toepassen bij verzuim op klasgenoten *omdat zij uit een specifieke woongemeente komen* is discriminatie op grond van woonplaats.

Vraag2

Moeten alle scholen in de RMC-regio akkoord gaan met inzet van de verlengde kwalificatieplicht, of alleen de contactschool en mbo-instellingen in de RMC-regio? Kunt u uw antwoord nader toelichten?

Zoals wij bij vraag 1 hebben aangegeven zijn wij niet voor invoering van verlengde kwalificatieplicht, en zeker niet voor invoering per regio. Een contactschool heeft ook niet de positie om namens de andere scholen een besluit te nemen met dergelijke zwaarwegende gevolgen voor de studenten en onderwijsteams van andere onderwijsinstellingen .

Wij zijn van mening dat vanuit een positieve insteek moet worden ingezet om jongeren tussen 18 en 21 jaar te motiveren aan onderwijs deel te nemen. Ervaring in het verleden met het dwingen van jongeren zich in te schrijven op school (school first principe) waren niet succesvol. Niet alle jongeren zijn op elk moment te scholen.

Werken vanuit een positieve aanpak vraagt creatieve oplossingen waarbij onderwijs, jongerenwerk, bedrijfsleven, gemeenten en hulpverlening samen zorgen voor co-creatie van passende trajecten

Het voorstel van verlenging van kwalificatieplicht tot 21 jaar voor een specifieke doelgroep is de zoveelste aanpassing op de leerplichtwet van 1969. Is het ruim 50 jaar na dato van deze leerplichtwet geen tijd te komen tot een integraal beleid voor kwetsbare jongeren van 16-23 (27) jaar waarbij de verschillende ministeries met op elkaar afgestemde regelgeving komen. Willen we de kwetsbare doelgroep waarop deze regeling zich wil richten echt kansen bieden, dan vraagt dat om een integraal jongerenbeleid.

Dit vraagt kennis en kunde van (grootstedelijke) multi problematiek en ervaring in motiveren en steun bieden aan jongeren bij het oplossen van complexe problemen en hen autonomie laten houden over hun loopbaan.

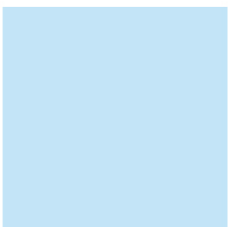
Vraag3

Welke andere categorieën jongeren dan die in het wetsvoorstel genoemd, moeten worden uitgezonderd van de verlengde kwalificatieplicht? Kunt u uw antwoord nader toelichten?

Zoals hierboven aangegeven zijn wij niet voor verlenging van de kwalificatieplicht. Wel zijn wij voor goed toegankelijk beroepsonderwijs met de mogelijkheid voor iedereen die wil leren een opleiding te volgen.

Met daarbij oog voor de financiële belemmeringen voor deze jongeren om aan onderwijs deel te kunnen nemen. We zijn voor goed toegankelijk beroepsonderwijs en willen jongeren ook de ruimte geven zonder het ervaren van dwang, maar vanuit intrinsieke motivatie en met eventueel extra begeleiding op vrijwillige basis hun weg terug naar school of naar de arbeidsmarkt vinden.

Eerder is in scholen negatieve ervaring opgedaan met een vrij rigoreus toepassen van het 'school first' principe. Laten we beroepsonderwijs niet neerzetten als een voorliggende inkomensvoorziening met de dreiging van een boete wanneer je niet voldoende verschijnt. Recent onderzoek (You can act van der

Graag 2020) toont aan de extrinsieke motivatie een grote kans biedt op negatieve uitkomsten omdat dwang de autonomie – een van de psychologische basisbehoeften kan aantasten .

